

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2026/104/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.open.audit.mn

Архангай аймаг

2026 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа

Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар

Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Н.Энхчимэг

Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Enkhchimeg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026. 02. 25 № 95
танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЦАГДААГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА, ХУРАНДАА
О.ТҮМЭНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь тайлант онд 2 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 7,647,847.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт бүрдүүлж, гүйцэтгэлээр 7,581,041.8 мянган төгрөгийг зарцуулсан.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 38 үндсэн зорилтын хүрээнд 104 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилт 90 хувьтай дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	291,239,309.20	321,805,955.34
31	МӨНГӨ ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	45,007,887.63	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	45,007,887.63	-
3121	Төгрөг	45,007,887.63	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	45,007,887.63	-
33	АВЛАГА	-	42,083,979.09
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	42,083,979.09
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	246,231,421.57	279,721,976.25
351	Түүхий эд материал	157,788,490.46	171,206,832.20
35110	Тусгай зориулалттай материал	156,055,842.60	169,117,866.20
35130	Эм боох материал	1,732,647.86	2,088,966.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	68,000.00	20,000.00
354	Хангамжийн материал	69,687,971.11	91,266,301.05
35410	Бичиг хэргийн материал	5,122,640.49	3,922,135.43
35420	Аж ахуйн материал	2,973,344.70	3,875,454.70
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	57,739.00	57,739.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	387,000.00	18,546,690.00
35450	Барилгын засварын материал	-	220,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	61,147,246.92	64,644,281.92
35600	Мал амьтад	18,686,960.00	17,228,843.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,941,369,235.38	4,136,903,724.67
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,941,369,235.38	4,136,903,724.67
392	Биет хөрөнгө	2,769,207,316.26	3,841,021,764.99
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,456,382,788.98	2,456,382,788.98
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл /Барилга, байгууламж, орон сууц	(617,691,848.94)	(689,678,755.62)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	738,170,525.29	838,292,747.30
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл/Авто-тээврийн хэрэгсэл	(340,471,956.59)	(152,207,973.37)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	507,721,128.14	1,267,770,640.14
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(103,141,651.43)	(229,824,781.27)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	94,538,074.48	93,348,792.48
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,221,449.39)	(30,147,516.13)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	34,765,656.00	34,765,656.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	38,939,890.00	262,933,890.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,783,840.28)	(10,613,723.52)
393	Биет бус хөрөнгө	172,161,919.12	295,881,959.68
39301	Програм хангамж	1,100,919.00	125,288,919.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(164,999.88)	(632,959.32)
39305	Газар эзэмших эрх	171,226,000.00	171,226,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,232,608,544.58	4,458,709,680.01
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧ	3,232,608,544.58	4,458,709,680.01
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,232,608,544.58	4,458,709,680.01
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,277,539,662.04	1,277,539,662.04
51101	- төрийн	1,277,539,662.04	1,277,539,662.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,640,818,504.31	2,866,919,639.74
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	1,226,101,135.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,640,818,504.31	1,640,818,504.31
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	314,250,378.23	314,250,378.23
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	3,232,608,544.58	4,458,709,680.01

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	7,604,770,505.73	9,340,794,136.99
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	728,562,105.73	1,748,289,424.99
120	Нийтлэг татварын бус орлого	728,562,105.73	1,748,289,424.99
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	455,647,594.01	143,040,835.46
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	148,515,566.00	143,040,835.46
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	553,947,719.23	1,570,138,188.53
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	26,098,820.50	35,110,401.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	6,876,208,400.00	7,592,504,712.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	6,568,582,100.00	7,519,204,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	6,568,582,100.00	7,519,204,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	307,626,300.00	73,300,012.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	206,481,200.00	-

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	89,806,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,339,100.00	73,300,012.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	7,285,731,079.28	8,105,460,674.63
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,285,731,079.28	8,105,460,674.63
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,306,099,581.85	7,345,338,754.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	5,118,656,588.23	6,137,736,862.97
210101	Үндсэн цалин	2,462,006,437.53	2,812,593,317.58
210102	Нэмэгдэл	2,389,945,422.99	2,757,648,223.94
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,088,000.00	195,032,000.00
210104	Урамшуулал	128,083,888.96	271,092,283.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	101,532,838.75	101,371,038.45
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	108,666,896.89	128,455,768.53
210201	Тэтгэврийн даатгал	166,461.00	3,337,352.29
210202	Тэтгэмжийн даатгал	17,522.00	392,647.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	14,018.00	284,389.47
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,504.00	108,757.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	108,465,391.89	124,332,621.58
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	121,920,076.98	184,661,187.62
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,384,639.00	22,589,212.00
210302	Түлш, халаалт	99,228,852.00	157,324,919.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,306,585.98	4,747,056.62
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	263,624,736.12	347,003,007.46
210401	Бичиг хэрэг	22,679,909.80	32,846,495.06
210402	Тээвэр, шатахуун	195,821,143.12	245,608,846.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,651,450.70	19,987,892.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,005,000.00	875,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	29,467,232.50	43,275,240.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	4,409,534.40
2105	Нормативт зардал	48,752,090.00	13,145,176.86
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,616,388.00	590,101.86
210502	Хоол, хүнс	27,426,202.00	12,555,075.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	19,709,500.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	40,244,870.00	59,759,055.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	264,000.00	-
210604	Урсгал засвар	39,980,870.00	59,759,055.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	37,904,800.00	48,045,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	37,904,800.00	48,045,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	85,574,177.08	16,615,230.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	80,172,228.00	12,520,004.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,777,844.38	2,351,038.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	803,000.00	792,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,320,000.00	787,000.00
210807	Газрын төлбөр	370,185.00	165,188.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	130,919.70	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	480,755,346.55	409,917,465.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,820,500.00	11,212,202.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,457,039.00	15,617,192.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол	366,477,807.55	383,088,071.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	979,631,497.43	760,121,920.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	976,515,931.43	701,559,063.33
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	681,818,041.34	256,688,519.84
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	219,135,280.09	419,515,804.49
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	75,562,610.00	25,354,739.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,115,566.00	58,562,857.01
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,115,566.00	58,562,857.01
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III = I - II)	319,039,426.45	1,235,333,462.36
5	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	2,230,601.45	9,232,327.39
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-бараа материал	344,000.00	536,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	1,886,601.45	8,696,327.39
6	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI = IV - V)	(2,230,601.45)	(9,232,327.39)
7	НИЙТ ҮР ДҮН (VII = III + VI)	316,808,825.00	1,226,101,134.97

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	7,064,255,162.39	7,735,545,547.46
I.I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	7,064,255,162.39	7,735,545,547.46
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	188,046,762.39	143,040,835.46
120	Нийтлэг татварын бус орлого	188,046,762.39	143,040,835.46
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	188,046,762.39	143,040,835.46

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	148,515,566.00	143,040,835.46
120004103	Гэрээтийн орлого	125,611,663.00	136,313,919.46
120004104	Эрүүлжүүлэхийн орлого	825,248.00	1,162,000.00
120004105	Баривчилгааны орлого	22,078,655.00	5,564,916.00
120004203	Бусад орлого	39,531,196.39	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	6,876,208,400.00	7,592,504,712.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	6,568,582,100.00	7,519,204,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	6,568,582,100.00	7,519,204,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	307,626,300.00	73,300,012.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	206,481,200.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	89,806,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,339,100.00	73,300,012.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	6,962,898,266.00	7,763,372,735.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,962,898,266.00	7,763,372,735.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,975,968,300.00	6,961,166,836.12
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	5,147,434,200.00	6,137,796,311.87
210101	Үндсэн цалин	2,743,148,242.45	3,325,171,292.56
210102	Нэмэгдэл	2,013,615,647.57	2,247,174,510.72
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	129,889,907.20	227,050,755.87
210104	Урамшуулал	241,338,323.78	313,996,552.72
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,442,079.00	24,403,200.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	111,841,500.00	128,396,319.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	3,337,452.29
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	392,647.33
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	284,389.47
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	108,757.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	111,841,500.00	124,273,072.68
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	121,965,500.00	184,661,187.62
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,384,639.00	22,589,212.00
210302	Түлш, халаалт	99,274,275.02	157,324,919.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,306,585.98	4,747,056.62
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	226,038,300.00	314,228,512.00
210401	Бичиг хэрэг	20,321,799.30	29,551,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	184,034,300.00	252,505,610.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,651,450.70	19,987,892.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,005,000.00	875,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,025,750.00	11,308,110.00
2105	Нормативт зардал	50,500,100.00	13,134,770.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	534,320.00	921,420.00
210502	Хоол, хүнс	13,388,280.00	9,219,250.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	36,577,500.00	2,994,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	47,936,100.00	64,723,450.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,479,000.00	1,645,600.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	330,000.00
210604	Урсгал засвар	45,457,100.00	62,747,850.00
2107	Томилолт, зочны зардал	37,918,000.00	48,045,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	37,918,000.00	48,045,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	118,494,400.00	40,872,380.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	113,174,700.00	36,777,154.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,784,400.00	2,351,038.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	803,000.00	792,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,320,000.00	787,000.00
210807	Газрын төлбөр	412,300.00	165,188.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,840,200.00	29,308,905.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал/Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,973,000.00	8,510,005.00
21090102	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,973,000.00	8,510,005.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,867,200.00	20,798,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	986,929,966.00	802,205,898.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	983,814,400.00	701,559,063.33
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,500,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	681,912,300.00	256,688,519.84
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	221,889,000.00	419,515,804.49
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	78,513,100.00	25,354,739.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,115,566.00	100,646,835.64
213305	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	19,443,143.63
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,115,566.00	81,203,692.01
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III = I - II)	101,356,896.39	(27,827,187.63)
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	84,476,700.00	17,180,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	84,476,700.00	17,180,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	15,000,000.00	-
222001	Тонг төхөөрөмж	15,000,000.00	-

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	69,476,700.00	17,180,700.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(84,476,700.00)	(17,180,700.00)
XII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	16,880,196.39	(45,007,887.63)
XIII	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	28,127,691.24	45,007,887.63
XIV	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	45,007,887.63	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь орлолцооны нийт дүн
C01	2024 ОНЫ 01 САРЫН 01-ЭЭРХ ҮЛДЭГДЭЛ	1,217,503,662.04	314,250,378.23	1,324,009,679.31	2,855,763,719.58
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(60,360,000.00)	-	-	(60,360,000.00)
C03	ДАХИН ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ	1,217,503,662.04	314,250,378.23	1,324,009,679.31	2,855,763,719.58
C05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	60,036,000.00	-	-	60,036,000.00
C07	Өмчид гарсан өөрчлөлт	60,036,000.00	-	-	60,036,000.00
C09	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	316,808,825.00	316,808,825.00
C10	2024 ОНЫ 12-Р САРЫН 31-ЭЭРХ ҮЛДЭГДЭЛ	1,277,539,662.04	314,250,378.23	1,640,818,504.31	3,232,608,544.58
D01	2024 ОНЫ 12-Р САРЫН 31-ЭЭРХ ҮЛДЭГДЭЛ	1,277,539,662.04	314,250,378.23	1,640,818,504.31	3,232,608,544.58
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	ДАХИН ИЛЭРХИЙЛСЭН ҮЛДЭГДЭЛ	1,277,539,662.04	314,250,378.23	1,640,818,504.31	3,232,608,544.58
D09	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	1,226,101,134.97	1,226,101,134.97
D10	2025 ОНЫ 12 САРЫН 31-ЭЭРХ ҮЛДЭГДЭЛ	1,277,539,662.04	314,250,378.23	2,866,919,639.28	4,458,709,679.55

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ЗӨРҮҮ	ХУВЬ
	I. ОРЛОГЫН ДҮН	7,645,305,900.00	7,581,041,843.45	64,264,056.55	99.16
1	ОРЛОГО	7,645,305,900.00	7,581,041,843.45	64,264,056.55	99.16
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	120,400,000.00	120,400,000.00	-	100.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	120,400,000.00	120,400,000.00	-	100.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	120,400,000.00	120,400,000.00	-	100.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	120,400,000.00	120,400,000.00	-	100.00
120004103	Гэрээтийн орлого	114,560,000.00	113,673,084.00	886,916.00	99.23
120004104	Эрүүлжүүлэхийн орлого	840,000.00	1,162,000.00	(322,000.00)	138.33
120004105	Баривчилгааны орлого	5,000,000.00	5,564,916.00	(564,916.00)	111.30
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	7,524,905,900.00	7,460,641,843.45	64,264,056.55	99.15
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	7,524,905,900.00	7,460,641,843.45	64,264,056.55	99.15
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	7,524,905,900.00	7,460,641,843.45	64,264,056.55	99.15
	II. НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	7,645,305,900.00	7,581,041,843.45	64,264,056.55	99.16
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	7,645,305,900.00	7,581,041,843.45	64,264,056.55	99.16
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,645,305,900.00	7,581,041,843.45	64,264,056.55	99.16
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,958,270,100.00	6,896,537,519.12	61,732,580.88	99.11
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,159,399,300.00	6,137,796,311.87	21,602,988.13	99.65
210101	Үндсэн цалин	3,152,548,900.00	3,325,171,292.56	(172,622,392.56)	105.48
210102	Нэмэгдэл	2,387,143,000.00	2,247,174,510.72	139,968,489.28	94.14
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	358,140,500.00	227,050,755.87	131,089,744.13	63.40
210104	Урамшуулал	237,163,700.00	313,996,552.72	(76,832,852.72)	132.40
210105	Гэрээт ажлын хөлс	24,403,200.00	24,403,200.00	-	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	140,346,800.00	128,396,319.63	11,950,480.37	91.49
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,263,800.00	3,337,452.29	(73,652.29)	102.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	384,000.00	392,647.33	(8,647.33)	102.25

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	307,200.00	284,389.47	22,810.53	92.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	76,800.00	108,757.86	(31,957.86)	141.61
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	136,315,000.00	124,273,072.68	12,041,927.32	91.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	184,669,000.00	184,661,187.62	7,812.38	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,065,900.00	22,589,212.00	(523,312.00)	102.37
210302	Түлш, халаалт	156,318,000.00	157,324,919.00	(1,006,919.00)	100.64
210303	Цэвэр, бохир ус	6,285,100.00	4,747,056.62	1,538,043.38	75.53
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	313,574,300.00	312,564,300.00	1,010,000.00	99.68
210401	Бичиг хэрэг	37,773,000.00	29,551,900.00	8,221,100.00	78.24
210402	Тээвэр, штахуун	254,432,400.00	250,841,398.00	3,591,002.00	98.59
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,986,100.00	19,987,892.00	(6,001,792.00)	142.91
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	399,700.00	875,000.00	(475,300.00)	218.91
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,983,100.00	11,308,110.00	(4,325,010.00)	161.94
2105	Нормативт зардал	10,964,300.00	9,054,770.00	1,909,530.00	82.58
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,426,600.00	921,420.00	505,180.00	64.59
210502	Хоол, хүнс	8,297,300.00	5,139,250.00	3,158,050.00	61.94
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,240,400.00	2,994,100.00	(1,753,700.00)	241.38
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	66,520,600.00	65,904,250.00	616,350.00	99.07
210601	Багаж,техник, хэрэгсэл	2,144,500.00	2,826,400.00	(681,900.00)	131.80
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	691,600.00	330,000.00	361,600.00	47.72
210604	Урсгал засвар	63,684,500.00	62,747,850.00	936,650.00	98.53
2107	Томилолт, зочны зардал	59,440,000.00	48,045,000.00	11,395,000.00	80.83
210702	Дотоод албан томилолт	59,440,000.00	48,045,000.00	11,395,000.00	80.83
2108	Нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,013,900.00	6,984,380.00	7,029,520.00	49.84
210801	Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	8,589,600.00	2,889,154.00	5,700,446.00	33.64
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,351,100.00	2,351,038.00	62.00	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	792,000.00	792,000.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,101,000.00	787,000.00	1,314,000.00	37.46
210807	Нийтлэг үйлчилгээний төлбөр хураамж	180,200.00	165,188.00	15,012.00	91.67
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,341,900.00	3,131,000.00	6,210,900.00	33.52
210902	Сургалт, дадлага, бэлтгэлийн зардал	9,341,900.00	3,131,000.00	6,210,900.00	33.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	687,035,800.00	684,504,324.33	2,531,475.67	99.63
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	687,035,800.00	684,504,324.33	2,531,475.67	99.63
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	256,688,600.00	256,688,519.84	80.16	100.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	422,046,200.00	419,515,804.49	2,530,395.51	99.40
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,301,000.00	8,300,000.00	1,000.00	99.99

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
02	I. ОРЛОГЫН ДҮН	73,300,012.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	23,412,112.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,999,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,888,000.00
19	II. НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	73,300,012.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,664,212.00
210502	Хоол, хүнс	4,080,000.00
210801	Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	33,888,000.00
210902	Сургалт, дадлага, бэлтгэлийн зардал	17,667,900.00
222001	Тоног төхөөрөмж	15,999,900.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй бөгөөд нийт **4,497.0** мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэн зөрчлийг арилгуулах 2 албан шаардлага хүргүүлээ

Аудитаар илэрсэн залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 4,497.0 мянган төгрөг бөгөөд бидний тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 86,405.9 мянган төгрөгөөс бага байх тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 ЦЕГ-ын газрын даргын 2025 оны 07 дугаар сарын 04-ны өдрийн 1- дугаар мэдэгдлээр Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын 2024 оны төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлангийн аудитын шалгалтын үр дүнг үндэслэн Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын даргад үндсэн цалингийн 100 хувиар, ахлах нягтлан бодогчид сарын үдсэн цалингийн 50% хувиар, аймгийн Цагдаагийн газрын даргын 2025 оны 07 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/36 дугаар тушаалын нягтлан бодогч, аж ахуйн ажилтан, нярав нарт үндсэн цалингийн 50 хувиар тооцож нийт 4,497.5 мянган төгрөгийн мөнгөн урамшууллыг төрийн албан хаагчид үр дүнгийн урамшуулалтай давхардуулан, цалин урамшууллын зардлаас олгож төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-т "Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" 4.1.3-т "үр ашигтай байх", 4.1.6-д "Сахилга баттай байх", 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх арга хэмжээ авах албан шаардлага хүргүүлэв.

3.1.2 Байгууллагын өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийг Цагдаагийн газрын даргын 2024 оны 10 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/41 дугаар тушаалаар 6 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан боловч эд хөрөнгийн жилийн эцсийн тооллогын дүнг тушаалын дагуу Удирдах зөвлөлд танилцуулаагүй, комиссын гишүүд гарын үсгээр тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.3.5-д "осол, гэмтэл гарсан шалтгааныг тогтоож, хэрэв тодорхой этгээдийн буруугаас уг осол, гэмтэл гарсан бол Иргэний хуульд заасан журмаар хохирлыг арилгуулах", 73 дугаар зүйлийн 73.2-д "Байгууллагын нягтлан бодогч нь үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн тооллогоор бэлэн байсан үлдэгдэл, гарсан зөрүүг тооллогын акт материал батлагдсанаас хойш 5 хоногийн дотор нягтлан бодох бүртгэлд тусгаж дансны үлдэгдлийг тулган шалгана", Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2022 оны 65 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн ажиллах журам"- 2.2.2-д "Зөвлөл нь төрийн өмчийг үрэгдүүлэх, үнэгүйдүүлэх, чанар байдлыг доройтуулах, эвдэж гэмтээх зэрэг аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, эзэмшилт, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах, бүртгэл, ашиглалтад хяналт тавих, үр ашгийг дээшлүүлэх арга хэмжээ авч ажиллах үндсэн үүрэгтэй", 3.1-д "... эд хөрөнгийг ашиглаж буй албан хаагч, ажилтанд "эд хөрөнгө хариуцагчийн карт"-аар хариуцуулж бүрэн байдлыг хангуулна", гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил арилгуулж, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалингийн сангаас балансын урамшуулал олгосон	1	4,497.0			1	4,497.0
Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн үйл ажиллагаатай холбоотой	1	0			1	0
Нийт дүн	2	4,497.0			2	4,497.0